

Hodnota za peniaze projektu

Obmena hasičských cisternových striekačiek CAS 30

august 2025

Upozornenie Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície a projekty. Tento materiál je hodnotením Ministerstva financií SR k zverejnenej štúdii uskutočniteľnosti. Hodnotenie pripravili pod vedením Martina Haluša a Martina Kmeťka, Michal Jerga a Juraj Mikláš. Ekonomické hodnotenie MF SR má odporúčací charakter a negarantuje prostriedky z rozpočtu verejnej správy. Rozhodnutie o realizácii projektu je v kompetencii jednotlivých ministrov.

Zhrnutie

Opis projektu podľa štúdie uskutočniteľnosti

- Ministerstvo vnútra SR plánuje podľa predloženej štúdie nákup 68 ks hasičských striekačiek za 40,8 mil. eur s DPH. Predmetom nákupu sú cisternové automobilové striekačky (CAS) v hmotnostnej kategórii do 19 ton s pohonom 4x4, ktoré v prevádzke nahradia väčšie s hmotnosťou 25 ton a pohonom 6x6. Štúdia neobsahuje porovnanie alternatív z pohľadu typov obstaraných vozidiel alebo ich počtu. Obstaranie menších vozidiel investor odôvodňuje lepšími manévrovacími schopnosťami v zastavaných oblastiach aj v ťažko dostupnom teréne. V štúdii bola celková cena za nákup vyčíslená na 40,8 mil. eur s DPH, podľa vyhodnotenia verejného obstarávania je najnižšia ponúknutá cena 38,4 mil. eur. Po dodaní nových vozidiel bude pôvodná flotila vyradená a odovzdaná dobrovoľným hasičským zborom.
- Cieľom projektu je obnoviť vozidlá na konci životnosti a tým zabezpečiť plnenie úloh súvisiacich s ochranou zdravia a majetku pred požiarmi. Cieľom Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) je v 90 % prípadov doraziť na miesto výjazdu do 20 minút. Podľa investora je z dôvodu zabezpečenia rýchleho zásahu nevyhnutná obnova CAS vyrobených v rokoch 2009 až 2012, ktoré budú mať po dodaní nových v roku 2027 všetky viac ako 15 rokov.
- Celkový počet hasičských striekačiek v prevádzke sa zníži o 33 ks a dosiahne minimálnu úroveň vyžadovanú internými predpismi HaZZ. Aktuálne je v prevádzke celkovo 309 hasičských striekačiek, z ktorých investor plánuje vyradiť 101 ks. Namiesto nich bude kúpených 68 ks nových, celkový počet tým klesne na 276. To je podľa štúdie v súlade s Normatívom technického vybavenia hasičskou technikou, ktorý stanovuje počty potrebnej techniky pre jednotlivé typy požiarnych staníc.
- Vyhláseniu verejného obstarávania malo predchádzať zverejnenie štúdie a hodnotenia. Investor vyhlásil verejné obstarávanie dňa 3.4.2025. Žiadosť o hodnotenie zverejnenej štúdie projektu bola Ministerstvu financií SR zaslaná až následne 25.7.2025. Vyhláseniu obstarávania malo podľa §19a zákona č. 523/2004 Z. z. predchádzať zverejnenie štúdie a hodnotenia MF SR.

Hodnotenie MF SR

- V čase dodania nových budú súčasné vozidlá v prevádzke 15 rokov a ich obnova je preto potrebná. Komplexné overenie priority obnovy by bolo možné len na základe úplných údajov k celej flotile. Podľa štúdie a interných predpisov HaZZ je životnosť hasičskej techniky určená na 12 15 rokov. Obnovených má byť 101 ks vozidiel lveco Trakker, ktoré boli vyrobené v rokoch 2009 až 2012. Keďže čas dodania nových vozidiel predpokladá MV SR na rok 2027, všetky budú v prevádzke minimálne 15 rokov. Potrebu obnovy jednotlivých vozidiel investor overil bodovacím systémom vychádzajúcim z veku, počtu kilometrov, servisných nákladov a počtu opráv, ktorý aplikoval len na lveco Trakker. Flotilu CAS však tvoria aj iné vozidlá, ktoré neboli v štúdii hodnotené a v doručených podkladoch sa k nim nenachádzali všetky údaje potrebné pre bodovanie.
- Vysúťaženú cenu vozidla a jednotlivých položiek výbavy je pred podpisom zmluvy potrebné porovnať s cenami bežnými na trhu. V ČR boli podobné vozidlá v roku 2024 obstarávané priemerne za 450 až 500-tis. eur s DPH vrátane výbavy. Cena výbavy bola v ČR na úrovni 20 % až 30 % celkovej ceny vozidla a vozidlo v maximálnej možnej výbave malo stáť do 600-tis. eur. MV SR na základe prieskumu trhu odhadlo jednotkovú cenu vozidla na 600-tis. eur bez detailného ocenenia jednotlivých položiek požadovanej výbavy. Podľa vyhodnotenia obstarávania je najnižšia ponúknutá cena za jedno vozidlo 565-tis. eur s DPH. Pred podpisom zmluvy by investor mal overiť potrebu požadovanej výbavy a porovnať vysúťaženú cenu jednotlivých položiek výbavy s cenami bežnými na trhu.
- Požadovaná zvýšená brodivosť vozidla mohla spôsobiť, že výber bol možný len z obmedzeného počtu podvozkov, štúdia nehodnotila prípadný dopad na výslednú cenu. Investor požaduje pre obstarávané vozidlá brodivosť minimálne 1 000 mm, ktorú nahradzovaný model nemá. Brodivosťou 1 200 mm už disponujú vozidlá Tatra 815-7 a Mercedes Unimog, ktorých majú hasiči v prevádzke viac ako 170 ks, takže po obstaraní nových vozidiel by parameter spĺňala takmer celá flotila. Z obstarávaní v ČR pritom vyplýva, že zvýšenú brodivosť v roku 2024 požadovali len pri 80 ks z celkovo 230 ks striekačiek (35 %). Uvedená požiadavka mohla znamenať, že vo verejnom

- obstarávaní súťažili len dodávatelia s dvoma typmi podvozkov (Tatra a Mercedes Unimog). Investor by mal vyhodnotiť, či je požiadavka na zvýšenú brodivosť nevyhnutná pre celú flotilu hasičských cisterien a podľa vyhodnotenia nastavovať budúce nákupy.
- Odhad budúcich prevádzkových nákladov by mal zohľadniť aj nižšie náklady na pohonné hmoty a poistenie, následne má byť úspora zohľadnená v rozpočte. Investor vyčíslil úspory z obnovy vozidiel na prevádzkových nákladoch priemerne na 240-tis. eur ročne. Táto suma však zohľadňuje len úsporu nákladov na opravy a servis, nie je započítaný vplyv nižších nákladov na naftu (nové vozidlá budú menšie) a poistenie (vozidiel bude o 33 ks menej). Po potvrdení budúcej výšky prevádzkových výdavkov je potrebné efektívnejšiu prevádzku vozidiel zohľadniť v rozpočte.
- Pre realizáciu nákupu je potrebné potvrdiť možnosť financovania z EÚ zdrojov alebo nájsť zdroje v rozpočte kapitoly. Investor plánuje využitie <u>fondov Európskej únie</u>, bližšie informácie investor nevedel v súčasnosti poskytnúť. V štúdii sa spomínajú aj iné možnosti financovania. Časť by mohla byť krytá zo štátneho rozpočtu z kapitoly MV SR, plánuje sa aj využitie fondu tvoreného z 8% odvodu povinného zmluvného poistenia vozidiel.

Odporúčania

- Pred podpisom zmluvy overiť požadovanú výbavu a doplniť jej detailné ocenenie na úrovni jednotlivých položiek.
   Následne porovnať vysúťaženú cenu vozidla a položiek výbavy s cenami bežnými na trhu.
- Vyhodnotiť, či je požiadavka na zvýšenú brodivosť nevyhnutná pre celú flotilu hasičských cisterien a podľa vyhodnotenia nastavovať budúce nákupy.
- V odhade budúcich prevádzkových nákladov zohľadniť aj nižšie náklady na pohonné hmoty a poistenie. Úspory z
  efektívnejšej prevádzky následne preniesť aj do rozpočtu.
- Uvažovanú možnosť financovať obnovu vozidiel z EÚ fondov je potrebné detailne preveriť a potvrdiť alebo nájsť iné
  zdroje financovania v rámci rozpočtu kapitoly.

Popis projektu

Ministerstvo vnútra SR plánuje nákup 68 ks hasičských vozidiel za 40,8 mil. eur kvôli obmene technicky zastaraných vozidiel. Predmetom nákupu je 68 ks cisternových automobilových striekačiek (CAS) v hmotnostnej kategórii do 19 t s pohonom 4x4, ktoré v prevádzke nahradia väčšie lveco Trakker s hmotnosťou 25 t a pohonom 6x6. Obstaranie menších vozidiel investor odôvodňuje lepšími manévrovacími schopnosťami v zastavaných oblastiach aj v ťažko dostupnom teréne. Po dodaní nových vozidiel bude pôvodná flotila vyradená a odovzdaná dobrovoľným hasičským zborom.

Obrázok 1: Cisternová automobilová striekačka (nahrádzaný model Iveco Trakker)

Zdroj: Facebook HaZZ

Celkový počet hasičských striekačiek v prevádzke sa zníži o 33 ks a dosiahne minimálnu úroveň vyžadovanú internými predpismi HaZZ. Aktuálne je v prevádzke celkovo 309 hasičských striekačiek, z ktorých investor plánuje vyradiť 101 ks. Namiesto nich bude kúpených 68 ks nových, celkový počet tým klesne na 276. To je podľa štúdie v súlade s Normatívom technického vybavenia hasičskou technikou, ktorý stanovuje počty potrebnej techniky pre jednotlivé typy požiarnych staníc.

Tabuľka 1: Prehľad hasičských striekačiek CAS v prevádzke podľa typu staníc

Typ stanice	Počet staníc	Počet CAS Iveco Trakker	Počet CAS celkom	Počet podľa normatívu	
II	54	35	85	108	
III	37	34	95	74	
IV	12	15	47	36	
V	15	16	44	60	
SŠ HaZZ v Žiline	1	1	2	-	
Neurčené	-	-	36	-	
Celkom	118	101	309	278	

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti; Spracovanie: ÚHP

Projekt sa nachádza v zverejnenom <u>investičnom pláne MV SR</u> s treťou najvyššou prioritou. Investícia je v skupine projektov s treťou najvyššou prioritou (zo štyroch) s poradím 111 až 175 z celkovo 284 investičných projektov.

Ciele projektu

Cieľom projektu je obnoviť vozidlá na konci životnosti a tým zabezpečiť plnenie úloh súvisiacich s ochranou zdravia a majetku pred požiarmi. Cieľom Hasičského a záchranného zboru je v 90 % prípadov doraziť na miesto výjazdu do 20 minút. Podľa investora je z dôvodu zabezpečenia rýchleho zásahu nevyhnutná obnova CAS vyrobených v rokoch 2009 až 2012.

Identifikácia potreby

V čase dodania nových cisterien budú súčasné vozidlá v prevádzke 15 rokov a ich obnova je preto potrebná. Rozkaz prezidenta Hasičského a záchranného zboru č. 13/2006 určoval vekovú hranicu na trvalé vyradenie hasičskej techniky z používania, ak výrobca nestanovuje inak, na 12 rokov od roku výroby (nerozlišuje sa medzi jednotlivými typmi techniky). Štúdia <u>uvádza</u> zahraničný zdroj, ktorý pre prvovýjazdové vozidlo odporúča životnosť maximálne 15 rokov. Nahrádzané vozidlá lveco Trakker boli vyrobené v rokoch 2009 až 2012 a všetky budú mať v predpokladanom čase dodania v roku 2027 min. 15 rokov.

Podľa bodovacieho systému zo štúdie všetky súčasné vozidlá lveco Trakker spĺňajú podmienku na výmenu. Použité bodovanie nezohľadňuje technický stav vozidla a vysokú váhu prikladá veku. V štúdii bol použitý systém z USA, ktorý prideľuje body za vek, nájazd, typ služby, servisné náklady a počet opráv. Jednotlivé kategórie majú rôznu váhu, pričom najdôležitejším faktorom je vek vozidla, za ktorý bolo pridelených až 62 % bodov. Z pôvodného bodovania vypadol stav vozidla (hrdzavenie karosérie, história havárií, atď), keďže HaZZ uvedenými údajmi nedisponuje. Podľa takto upraveného bodovacieho systému všetky vozidlá s počtom nad 18 bodov spĺňajú podmienky na výmenu a nad 22 bodov pre okamžitú výmenu. Všetky vozidlá lveco Trakker sú tak už v súčasnosti vhodné na výmenu, v čase dodania nových vozidiel v roku 2027 budú všetky spĺňať aj podmienky na okamžitú výmenu.

Tabuľka 2: Prehľad kritérií použitého bodovacieho systému

Kritérium	Popis kritéria	Počet udelených bodov	% udelených bodov	
Vek	1 bod za každý rok od výroby	1 719	63%	
Nájazd	1 bod za 10-tis. km	275	10%	
Typ služby	Od 5 bodov (prvovýjazdové) po 1 bod (administratívne)	560	20%	
Počet opráv	Podľa frekvencie opráv mesačne/štvrťročne (max 5 bodov)	136	5%	
Náklady na servis	Podľa % servisných nákladov z kúpnej ceny (max. 5 bodov)	47	2%	
Technický stav	HaZZ nedisponuje údajom	-	-	
Celkom	-	2 737	100%	

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti; Spracovanie: ÚHP

Minimálne štyri iné kusy automobilových striekačiek môžu byť vhodnejšie na obmenu ako vybrané vozidlá lveco Trakker. Flotilu cisternových striekačiek okrem obmieňaných lveco Trakker tvoria aj iné vozidlá. Štyri z nich (po 2 kusy Tatra 815-7 a Mercedes Unimog) boli vyrobené v rokoch 2001 až 2005 a v použitom bodovom systéme by dosiahli viac bodov ako autá navrhnuté na výmenu investorom. Keďže pri iných autách ako lveco Trakker sa neuvádzal nájazd, bol k nim pre potreby bodovania počet odjazdených kilometrov odhadnutý na základe počtu rokov a priemerného známeho nájazdu flotily. Je možné, že prioritnejšiu obnovu ako lveco Trakker vyžaduje viacero iných striekačiek, v poskytnutých podkladoch ale chýbali

údaje celkovo o 36 ks CAS v prevádzke. Komplexné overenie priority plánovanej obnovy by bolo možné len na základe úplných údajov k celej flotile vozidiel.

Tabuľka 3: Zaradenie vozidiel Iveco Trakker* do bodovacieho systému

Počet bodov	Stav	Počet
Menej ako 13 bodov	Výborný	0
13 až 17 bodov	Dobrý	0
18 až 22 Spĺňa podmienky na výmenu		4
Viac ako 22 bodov	Vyžaduje okamžitú výmenu	108

^{*} všetky, nie len v prevádzke

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti; Spracovanie: ÚHP

Analýza alternatív

Štúdia neobsahuje porovnanie alternatív z pohľadu typov obstaraných vozidiel alebo ich počtu. Ročne sa v priemere uskutoční okolo 9 000 výjazdov s použitím CAS, čo predstavuje 28 % z celkového počtu výjazdov za obdobie 2015 až 2024. Hasičské striekačky nie je možné pri hasení požiarov nahradiť iným typom techniky, preto HaZZ neuvažoval nad iným druhom vozidiel. Štúdia analyzuje iba obstaranie 68 ks vozidiel, iné alternatívy obnovy vozového parku ako napr. plná náhrada za 101 ks neboli preskúmané, čo investor odôvodnil predpokladaným nedostatkom finančných zdrojov.

Tabuľka 4: Počet výjazdov HaZZ celkom a s použitím CAS

				•							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	priemer 2015-2024
Počet výjazdov	32 006	29 353	33 737	31 326	31 993	34 913	30 795	31 974	29 851	29 851	31 787
z toho s použitím CAS	10 208	8 089	10 351	8 823	9 320	8 333	8 024	11 660	6 977	8 728	9 051
Podiel výjazdov s CAS	32 %	28 %	31 %	28 %	29 %	24 %	26 %	36 %	23 %	25 %	28 %

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti; Spracovanie: ÚHP

Ekonomické hodnotenie

Spoločenské prínosy projektu sú ochrana zdravia a majetku, je ich však náročné presne vyčísliť. V ekonomickom hodnotení je preto kladený dôraz hlavne na analýzu nákladov. Projekt má spoločenské prínosy ako ochrana života, majetku a zdravia obyvateľov, ktoré sa nedajú presne identifikovať a vyčísliť. Investor tak nepristúpil k ich kvantifikácii a nie sú súčasťou podkladov, preto sa hodnotenie zameriava na analýzu a minimalizáciu investičných a prevádzkových nákladov.

Vysúťaženú cenu vozidla a jednotlivých položiek výbavy je pred podpisom zmluvy potrebné porovnať s cenami bežnými na trhu. V ČR boli podobné vozidlá v roku 2024 obstarávané priemerne za 450 až 500-tis. eur s DPH vrátane výbavy. Cena výbavy bola v ČR na úrovni 20 % až 30 % celkovej ceny vozidla a vozidlo v maximálnej možnej výbave malo stáť do 600-tis. eur. MV SR na základe prieskumu trhu odhadlo jednotkovú cenu vozidla na 600-tis. eur bez detailného ocenenia jednotlivých položiek požadovanej výbavy. Podľa vyhodnotenia verejného obstarávania je najnižšia ponúknutá cena za jedno vozidlo 565-tis. eur s DPH. Pred podpisom zmluvy by investor mal overiť potrebu požadovanej výbavy a porovnať vysúťaženú cenu jednotlivých položiek výbavy s cenami bežnými na trhu.

Tabuľka 5: Porovnanie obstarávaného vozidla HaZZ s nákupmi v ČR za rok 2024

	Nové vozidlo HaZZ	ČR časť 1.	ČR časť 2.	<u>ČR časť 3.</u>
Počet	68 ks	120 ks	30 ks	80 ks
Cena základnej verzie	-	367 tis. eur	397 tis. eur	417 tis. eur
So zvolenou výbavou	600 tis. eur *	454 tis. eur	465 tis. eur	500 tis. eur
S plnou výbavou	-	600 tis. eur	558 tis. eur	548 tis. eur
Náprava	4x4	4x4	6x6	6x6
Nádrž na vodu	4300 I	4000 I	8500 I	9000 I
Výkon čerpadla	3000 I/min	2000 I/min	3000 l/min	3000 I/min
Brodivosť	1000 mm	750 mm	750 mm	1200 mm

^{* 565} tis. eur podľa výsledku obstarávania

Zdroj: Štúdia a https://nen.nipez.cz; Spracovanie: ÚHP

Cena vozidiel závisí od požadovaných technických parametrov a zvolenej výbavy, investor by mal preto vždy zvážiť ich správne nastavenie. Cena v základnej verzii závisí hlavne od technických parametrov ako napr. počet náprav, objem nádrží na hasivo, výkon čerpadla, brodivosť. Skutočná cena je vždy vyššia, pretože je potrebné dokúpiť rôznu technickú výbavu a požiarne príslušenstvo. Z nákupov v ČR vyplýva, že cena v plnej výbave môže byť až o 60% vyššia oproti základu. Investor by mal preto zvážiť správne nastavenie technických parametrov aj voliteľnej výbavy.

Požadovaná zvýšená brodivosť vozidla mohla spôsobiť, že výber bol možný len z obmedzeného počtu podvozkov, štúdia nehodnotila prípadný dopad na výslednú cenu. Investor požaduje pre obstarávané vozidlá brodivosť minimálne 1 000 mm, ktorú nahradzovaný model nemá. Brodivosťou 1 200 mm už disponujú vozidlá Tatra 815-7 a Mercedes Unimog, ktorých majú hasiči v prevádzke viac ako 170 ks, takže po obstaraní nových vozidiel by parameter spĺňala takmer celá flotila. Z obstarávaní v ČR pritom vyplýva, že zvýšenú brodivosť v roku 2024 požadovali len pri 80 ks z celkovo 230 ks striekačiek (35 %). Uvedená požiadavka mohla znamenať, že vo verejnom obstarávaní súťažili len dodávatelia s dvoma typmi podvozkov (Tatra a Mercedes Unimog). Investor by mal vyhodnotiť, či je požiadavka na zvýšenú brodivosť nevyhnutná pre celú flotilu hasičských cisterien a podľa vyhodnotenia nastavovať budúce nákupy.

Odhad budúcich prevádzkových nákladov by mal zohľadniť aj nižšie náklady na pohonné hmoty a poistenie, celkovú úsporu je potrebné preniesť do rozpočtu. Investor vyčíslil úspory z obnovy vozidiel na prevádzkových nákladoch priemerne na 240-tis. eur ročne. Táto suma však zohľadňuje len úsporu nákladov na opravy a servis, nie je započítaný vplyv nižších nákladov na naftu (nové vozidlá budú menšie) a poistenie (vozidiel bude o 33 ks menej). Po potvrdení budúcej výšky prevádzkových výdavkov je potrebné efektívnejšiu prevádzku vozidiel zohľadniť v rozpočte.

Investícia nemá v súčasnosti zabezpečené financovanie, uvažovanú možnosť financovania z EÚ fondov je potrebné potvrdiť alebo nájsť iné zdroje. Investor plánuje využitie fondov Európskej únie, bližšie informácie investor nevedel v súčasnosti poskytnúť. V štúdii sa spomínajú aj iné možnosti financovania. Časť by mohla byť krytá zo štátneho rozpočtu z kapitoly MV SR, plánuje sa aj využitie fondu tvoreného z 8% odvodu povinného zmluvného poistenia vozidiel.

Tabuľka 6: Vplvv na rozpočet vereinei správv (mil. eur s DPH)

Zdroj finančného krytia	2025	2026	2027	
Plánované investičné náklady (podľa štúdie)	0	0	40,8*	
Z toho rozpočtovo nekrytý vplyv zo ŠR	-	-	40,8*	
Z toho kryté v rámci EŠIF	-	-	0	

^{* 38,4} mil. eur podľa výsledku obstarávania

Zdroj: Štúdia uskutočniteľnosti; Spracovanie: ÚHP